

הזכות האחת - " אחד הו א' בשמים ובארץ" - כמו שאמרו חז"ל "בזכות האמונה נגאלו ישראל ממצרים"
הזכות השניה - "שני לוחות הברית" כמו שענה הקב"ה למשה "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה". (שמות ג' ד')

הזכות השלישית - "שלושה אבות", ככתוב "ויזכור אלוקים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב".

הזכות הרביעית - "ארבע אמהות", כמו שאמרו במדרש שיר השירים "קול דודי הנה... בא, מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות" בזכות אמהות.

הזכות החמישית - "חמישה חומשי תורה" - זכות התורה הקדושה.
הזכות השישית - "ששה סדרי משנה" - כמו שאמרו חכמינו בגמרא (גיטין) "לא כרת הקב"ה ברית עם ישראל אלא בשביל דברים שבעל-פה" - תורה שבעל פה.

הזכות השביעית - זכות השבת, "לומר שהקדוש ברוך הוא גואלן לפי שהיו נוחין בשבת" (מדרש)
הזכות השמינית - זכות המילה, "...ואת ערום ועריה" - שהיו ישראל ערומים מן המצוות ולא היה להם זכות להגאל "ואומר לך בדמיק חיי" - נתן להם הקדוש ברוך הוא דם פסח ודם מילה, ובזכותם נגאלו. (שמות רבה י"ז ג')

הזכות התשיעית - שלא נרתעו מגזרות פרעה והמשיכו ללדת ילדים למרות קשי המצב, ובטוחים שה' יעשה להם ניסים. בזכות נשים צדקניות ... (שמות רבה א' י"ב)
הזכות העשירית - זכות עשרת הדברות - כל דבר ודבר לעצמו (לעומת הזכות הכללית של שני לוחות הברית.

הזכות האחת עשרה - זכות היותם דומים לכוכבים בכניסתם למצרים וביציאתם ממנה - שלא שינו שמם. (שמות רבה א' ג')

הזכות השתים עשרה - שנים עשר שבטיא, שישראל במצרים שמרו על שבטיהם ומשפחותיהם. שלא להתערב בגויים.

הזכות השלוש עשרה - זכות לגאולה העתידה - זכות שלוש עשרה מידות, כדברי חז"ל "אמר לו: כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם."

כשאנו עוסקים בספור יציאת מצרים אנו נדרשים לשאלה הגדולה: איזו זכות עמדה להם לישראל שנגאלו ממצרים למרות היותם משוקעים במ"ט שערי טומאה?

"רבי אליעזר פתר קרא בגאולת מצרים מה שושנה זו כשהיא נתונה בין החוחים היא קשה על בעלה ללוקטה כך היתה גאולתן של ישראל קשה לפני הקב"ה ליגאל הה"ד (זברים ד') או הנסה אלוקים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי וגו'" אלו ואלו ערלים אלו מגדלי בלורית ואלו מגדלי בלורית אלו לובשי כלאים ואלו לובשי כלאים א"כ לא היתה נותנת מדת הדין לישראל שיגאלו ממצרים לעולם אמר ר' שמואל בר נחמני אלולי שאסר הקב"ה עצמו

בשבועה לא נגאלו ישראל לעולם הה"ד (שמות ו) לכן אמור לבני ישראל אני ה' ואין לכן אלא שבועה" (ויק"ר כ"ג ב')

ועם זאת, אנו מוצאים בפסוקים ובמאמרי חז"ל גם זכויות שונות שעמדו להם, גם במצבם השפל המתואר. לזכויות אלו מבקש להתייחס מחבר הפזמון "אחד מי יודע", כאשר הוא שואל: מי יודע הזכות האחת שעמדה להם להגאל, ומי יודע הזכות השניה וכו'.

עיינו בהגדה ובמקורות שלהלן, וכתבו: באלו זכויות נגאלו ישראל ממצרים?

1. זכות "אחד הוא אלוקינו בשמים ובארץ" כלומר _____
2. זכות "_____ כלומר _____" _____
3. זכות _____ שמות ב' כ"ד _____

"וירא אלוקים את בני ישראל וידע אלוקים" ידע הקב"ה שעליו לגאלם למען שמו בעבור הברית שכרת עם האבות... "וירא אלוקים" שעשו תשובה (עוד במצרים)... ואף על פי שעשו תשובה לא יצאו משם אלמלא זכות אבות... (שמו"ר א' ל"ו)

4. זכות _____

"קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים, מקפץ על הגבעות" "מדלג על ההרים" - בזכות אבות, "מקפץ על הגבעות" - בזכות אמהות (ילקוט שיה"ש תקפ"ו)

5. זכות _____

6. זכות _____

"לא כרת הקב"ה ברית עם ישראל אלא בשביל דברים שבעל פה" "אין כל הגלויות מתכנסות אלא בזכות משניות" (ויק"ר ז')

7. זכות _____

"שאין ישראל נגלים אלא בזכות שבת" (ויק"ר ג')

8. זכות _____

"רבי אליעזר אומר: וכי מה ראה הכתוב שני פעמים "בדמיון חיי", אלא בזכות דם ברית מילה

ובזכות דם פסח נגאלו ישראל ממצרים" (פרד"א כ"ח)

"אפילו אין ביד בניך אלא זכות שתי מצוות הללו, שבת ומילה כדאי שתרחם עליהם" (קה"ר י"א)

9. זכות _____

כלומר העובדה שלא רפו ידיהם של ישראל למול גזרות פרעה, והתאמצו לקיים את ילדיהם הנותרים ולמלט אותם מהגזרה "בשכר נשים צדקניות נגאלו ישראל ממצרים..."

10. בזכות _____

כל אחד מעשרת הדברות בפני עצמו (בנוסף לזכות הכללית של שני לוחות הברית)

11. בזכות _____

העובדה שלא שינו שמם ומהותם במצרים, מה שמלמדת ההשוואה לכוכבים

12. זכות _____

ששמרו במצרים על שבטיהם, שלא להתערב בגויים "כל הניסים שעשה הקב"ה לישראל ועתיד לעשות להם, בזכות השבטים" (פסיקתא רבתי ד)

לזכויות אלה נוספת עוד זכות שלא היתה ידוע עדיין בזמן גאולת מצרים:

13. זכות _____ של רחמים.

"וקראתי בשם ה' לפניך" ללמדך סדר בקשת רחמים אף אם תכלה זכות אבות, וכסדר זה שאתה רואה אותי מעוטף וקורא י"ג מידות הוי מלמד את ישראל לעשות כן ועל ידי שיזכירו לפני רחום וחנון יהיו נענין כי רחמי לא כלים (רש"י, שמות ל"ג י"ט)

**זכויות אלה הן שתעמודנה לנו בעזרת ה' גם לגאולה
העתידה במהרה בימינו.**